

Слободянюк О.Р., (Одеса, Україна)

ПЕРЕНЕСЕННЯ ТА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ НАВИЧОК НАВЧАЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ.

У тезах статті розглядається психологічна сутність процесу формування вмінь та навичок у навчальній діяльності студентів, розрізняються процеси перенесення та інтерференції навичок, характеризуються різновиди вмінь і навичок.

O.R. Slobodanuk (Odessa, Ukraine)

TRANSFER AND INTERFERENCE OF STUDENTS 'EDUCATIONAL
ACTIVITY.

In the theses of the article the psychological essence of the process of forming skills and abilities in students' educational activity is considered, the processes of transfer and interference of skills differ, types of skills are characterized.

Навички, що набуваються, певною мірою спираються на раніше сформовані навички. Це означає, що новоутворені динамічні стереотипи нашаровуються в корі великих півкуль головного мозку на раніше сформовані стереотипи, що вони не тільки співіснують, а й взаємодіють. Раніше сформовані навички можуть як сприяти виробленню нових навичок, так і гальмувати, затримувати цей процес.

Найчастіше раніше сформовані навички сприяють засвоєнню нових, полегшуючи цей процес. Навичка гри на одному музичному інструменті полегшує оволодіння технікою гри на інших музичних інструментах. Тому, хто грає на піаніно, легше навчитися друкувати. Такий позитивний вплив раніше набутих навичок на процес формування нових називається перенесенням навичок.

Явище перенесення зумовлюється передусім наявністю схожих і тотожних рис у вже сформованій та новій навичках, спільних прийомів виконання відповідних дій. Елементи вже сформованої навички входять при цьому до структури новостворюваної навички і тим полегшують процес оволодіння нею.

Раніше вироблені навички іноді справляють негативний, гальмівний вплив на формування нових навичок, що виявляється у зниженні продуктивності дій, виникненні помилок тощо. Таке явище називається інтерференцією навичок. В інтерференції виявляється суперництво, що спостерігається між деякими вже сформованими та новостворюваними стереотипами.

Інтерференція спостерігається тоді, коли на один подразник виробляються дві чи кілька різних реакцій. Так, при вивченні іноземної мови трапляються помилки у вимові літер, однакових за графемою з літерами рідної мови, але різних за вимовою („С”, „Х”, „Р”, „У” та ін.).

Інтерференція виявляється тоді, коли раніше вироблені прийоми дії застосовуються в новій ситуації без урахування її відмінності. Це, пов'язані з уявленнями про продукти праці, з конструюванням останніх за рисунками, моделями, описами та з виявом цих уявлень у словах, моделях, проектах, робочих рухах;

- організаційно-технологічні, пов'язані з добором необхідних знарядь праці та матеріалів, з визначенням способів їх обробки, з плануванням і контролем самої праці;

- операційні, пов'язані із застосуванням знарядь праці та матеріалів для виготовлення певного продукту праці, з виконанням потрібних для цього виробничих операцій.

Особливу групу становлять мовні вміння та навички, які є складовою

мовлення людини, спрямованого на задоволення її потреби у спілкуванні з іншими людьми, в обміні думками. До цієї групи належать навички як

усного, так і письмового мовлення. Розумові вміння та навички виявляються у виконанні різних видів розумової діяльності (наприклад, запам'ятовування певного матеріалу, розв'язання арифметичних та інших задач, використання розумових операцій, дослідних завдань, теоретична робота в тій чи іншій галузі). Різні вміння і навички об'єднуються також у мистецькі, спортивні та інші їх різновиди.

Окремі види вмінь і навичок тісно взаємопов'язані й переплітаються. Так, розумові вміння завжди тісно пов'язані з умінням використовувати усну та письмову роботу. До складних виробничих умінь завжди входять розумові компоненти. Разом з тим уміння виконувати, наприклад, дослідну експериментальну роботу в тій чи іншій галузі спирається на навички практичного оперування необхідними для цього приладами, вимірювальними та іншими знаряддями.

Уміння та навички відіграють дуже важливу роль у діяльності людини. Вони дають їй змогу успішно досягати поставлених перед собою цілей. Наявність у людини великої кількості вмінь і навичок є підґрунтям володіння нею своїми силами, вони дають їй можливість заощаджувати ці сили, доцільно їх використовувати, підвищувати продуктивність діяльності, запобігати втомі. Усі наявні у людини вміння та навички є її позитивним надбанням. Тому вправні люди так цінуються у житті.

Література // References

- 1.Денисова О.П. Психологія і педагогіка. [Електронний ресурс].: Вид. «Флінта» 2013., 240с. URL.:https://e.lanbook.com/book/12978#book_name .
- 2.Шамис В.А. Активные методы обучения в вузе. URL:<http://cyberleninka.ru/article/n/aktivnye-metody-obucheniya-v-vuze#ixzz4akbot7h6>.
- 3.«Флогистон. Психологія з перших рук »: публікації, новини, огляди, бібліотека, тематичні добірки статей. URL.:<http://flogiston.ru>

